

Wiinblad: Jeg tillader mig at anbefale mine Partifæller og Tingets øvrige Medlemmer at stemme for Flertallets Paastand om Overgang til Dagsordenen. Jeg skal indskrænke mig hertil og for øvrigt henvisse til Betænkningen.

Johan Knudsen: Ved dette Lovfor­slags første Behandling begrundede jeg, hvorfor jeg er en bestemt Modstander af Tanken om at paasætte Frue Taarn Over­ceremonimester Lerches Spir. Jeg kan henvisse til disse mine Udtalelser, som jeg dog skal supplere, idet jeg, inden Sagen forlader Rigsdagen, ønsker at samle de Argumenter for og imod Projektet, der ere blevne gjorte gældende, og at veje dem imod hinanden.

Ærede Medlemmer, der fulgte Diskus­sionen ved første Behandling, og som have gennemlæst den Syndflod af Indlæg, som Spørgsmaalet har affødt, ville vide, at det Hovedargument, som Spirets Tilhængere stadig føre i Marken, er Hensynet til Byens Silhouet. Det er det stedse tilbagevendende Omkvæd. I Hr. Martin Borchs Skrivelse til Konsistorium, en Skrivelse, der vist blev bestemmende for Konsistoriets Stilling, er Hensynet til Byens Silhouet ogsaa det eneste Argument for Spiret, Hr. Borch kan op­drive, og det er for ham saa afgørende, at det opvejer alle hans mange og fortræffe­ligt motiverede Indvendinger. Jeg har haft Lejlighed til at udtale, at efter mit Skøn virker Frue Kirkes nuværende Taarn overmaade smukt og karakteristisk i Byens Silhouet, for saa vidt man overhovedet kan tale om Københavns Silhouet. Thi Køben­havn er ikke længere en fast afgrænset By med Bondelandet udenfor sine Volde. Vor Tids København fortøner sig saa langt ud i Landskabet, at man intetsteds fra har nogen virkelig Silhouet. Selv fra Søen, hvor Byen mest ses i en Helhed, flyder Silhouetten ud over sine Grænser. Spirene ligge spredt i Billedet og have som Kon­kurrenter faaet en Hærskare af Fabrik­skorstene, der i høj Grad forringe deres Værd. Nej, Hensynet til Byens Silhouet kan i alt Fald ikke berettige, at man med Vold og Magt vil paatvinge os denne Gave.

Saa har man talt om det historiske. Paa Frue Kirkes Taarn, som styrtede sammen 1807, og som blev ryddet fra Grunden, inden C. F. Hansens Kirke rejstes, var i sin Tid Overceremonimester Lerches Spir anbragt. Det er anført som et Argument for, at det kan forsvares at anbringe et barokt Spir paa en Kirke i

ren klassisk Stil. Men mon ikke dette Argument efterhaanden er blevet noget tyndslidt, og mon man virkelig for Alvor vil paastaa, at der er noget historisk i at rekonstruere et Spir, hvis Forbillede man kun ufuldkomment kender? En Bygnings eller en Bygningsdels Historie begynder paa det Tidspunkt, da den opføres, og slut­ter, naar den gaar til Grunde. Man kan rejse Mindesmærker over historiske Begivenheder, og det historiske ved saadanne Mindesmærker ligger i, at det viser, at Erindringen om de historiske Begivenheder lever paa det Tidspunkt, Mindesmærket rejses. Men vil man ved en Kopi af et Spir rejse et Minde om den Kultur, der herskede, da Baroktidens Frue Kirke stod, maa det være et andet Sted. Frue Kirke, som vi kende den, er vore Bedsteforældres Vidnesbyrd om, at de rejste sig efter Nederlaget, og det Vidnesbyrd bør vi ikke krænke.

Saa har den ærede Ordfører sagt, at der er ingen, der tænker paa at ødelægge Frue Kirke. Den ærede Ordfører maa undskylde, men i vore Øjne er det virkelig en Ødelæggelse at nedrive 12 Alen af det nuværende Taarn og paa det saa­ledes lemlæstede Taarn at opstille et alt for tyndt og alt for højt Spir, der er slet proportioneret, karakterløst, idéforladt. Der kan ikke skabes Samklang mellem Kirkens rolige og værdige Tyngde og dette Parve­nuspirs pyntesyge Pral. Dertil kommer, at naar man først er begyndt at røre ved Helheden, vil man ikke blive staaende der­ved. Man vil gaa videre. Ligevægten er forstyrret, og man vil søge at tilvejebringe den paa en eller anden Maade. I Kom­missionsbetænkningen angives det, at Hr. Martin Borch mener, at Disharmonien mellem det rige Spir og Kirkens nøgne Façader vil blive saa skrigende, at man før eller senere maa foretage en Udsmyk­ning af Kirkens Ydre. En anden talent­fuld Arkitekt, Hr. Jensen Klint, har fore­slaaet, at der skal bygges Kapeller langs Kirkens Sider. Opførelsen af Spiret vil blive Begyndelsen til Frue Kirkes systema­tiske Forkludring.

Endvidere have Spirets Venner sagt, at den Tid, der byggede Kirken, paa een Gang var præget af Armod og Hovmod. Den dyrkede Antikken og kopierede den paa en aandsfattig Maade, og — paastaas det — det er netop en aandelig og kunst­nerisk Armodperiode, som kaster sig over uddøde Stilarter. Ogsaa mod disse Ud­talelser maa jeg protestere. Den Periode i Danmark, hvis Arkitektur prægedes af